

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини

УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДАМИ ОСВІТИ:
ТЕОРІЯ, ІСТОРІЯ, ПРАКТИКА

Колективна монографія

Умань – 2020

УДК 37.091.113(02)

У 66

*Рекомендовано до друку рішенням вченої ради
факультету соціальної та психологічної освіти
Уманського державного педагогічного університету
імені Павла Тичини (Протокол № 4 від 22 жовтня 2020 р.)*

Авторський колектив:

Безлюдна Н. В. (1.2), Бойченко В. В. (3.3), Бялик О. В. (2.2), Гагарін М. І. (2.1), Дудник Н. В. (2.3), Кірдан О. Л. (1.2, 3.5), Коберник О. М. (3.1), Котловий С. А. (3.1), Кудла М. В. (2.3), Прищепа С. М. (3.2), Стеценко Н. М. (3.4), Ткачук Л. В. (1.3), Ткачук М. М. (1.1).

Рецензенти:

Шелепко Г. А., кандидат педагогічних наук, директор Уманської загальноосвітньої школи №8 Уманської міської ради;

Пащенко Д. І., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки, психології та менеджменту Комунального навчального закладу Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів».

У 66 Управління закладами освіти: теорія, історія, практика : колективна монографія [Безлюдна Н. В., Бойченко В. В., Бялик О. В., Гагарін М. І. та ін.] / за заг. ред. О. Л. Кірдан. – Умань : Візаві, 2020. – 290 с.

У монографії представлено результати досліджень за науково-дослідною темою «Теорія, історія та практика управління навчальними закладами» (державний реєстраційний номер 0116U000116). Обґрунтовано теоретичні положення й розроблено практичні рекомендації щодо вдосконалення управління закладами освіти та модернізації професійної підготовки майбутніх керівників закладів освіти.

Рекомендовано читачам, які цікавляться проблемами управління закладами освіти, науково-педагогічним працівникам, управлінцям та здобувачам вищої освіти.

УДК 37.091.113(02)

© Колектив авторів, 2020

© УДПУ, 2020

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
РОЗДІЛ 1. УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДАМИ ОСВІТИ УКРАЇНИ: ДОСВІД МИНУЛОГО, ГОРИЗОНТИ МАЙБУТНЬОГО.....	5
1.1. З історії педагогічного менеджменту в Україні	5
1.2. Трансформація нормативно-правового забезпечення управління закладами вищої освіти у контексті реформ кінця XIX – початку XX ст.	46
1.3. Ціннісно-орієнтоване управління в системі менеджменту закладу вищої освіти	62
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЙНІ, МЕТОДИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДАМИ ОСВІТИ.....	95
2.1. Управління розвитком виховної системи закладу загальної середньої освіти	95
2.2. Особливості управління профільним закладом загальної середньої освіти.....	115
2.3. Шляхи вдосконалення управлінської діяльності керівника закладу загальної середньої освіти.....	128
РОЗДІЛ 3. МОДЕРНІЗАЦІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ.....	161
3.1. Формування у майбутніх менеджерів освіти конфліктологічної компетентності.....	161
3.2. Контрольно-діагностична компетентність керівника закладу загальної середньої освіти.....	204
3.3. Проблема формування комунікативної компетентності майбутніх керівників закладів загальної середньої освіти.....	221
3.4. Удосконалення шляхів формування інноваційної компетентності керівників закладу освіти.....	234
3.5. Робота з науковими джерелами як складник освітнього процесу професійної підготовки майбутніх керівників закладів освіти.....	261
ПІСЛЯМОВА.....	289

ПЕРЕДМОВА

У монографії представлено результати досліджень науково-педагогічних працівників кафедри педагогіки та освітнього менеджменту Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини та Житомирського державного університету імені Івана Франка за науково-дослідною темою «Теорія, історія та практика управління навчальними закладами» (державний реєстраційний номер 0116U000116).

У першому розділі монографії «Управління закладами освіти України: досвід минулого, горизонти майбутнього» розглянуто процес зародження, становлення і розвитку педагогічного менеджменту в Україні; схарактеризовано трансформацію нормативно-правового забезпечення управління вищими навчальними закладами у контексті реформ кінця XIX – початку XX ст.; висвітлено ціннісно-орієнтоване управління в системі менеджменту закладу вищої освіти.

У другому розділі монографії «Організаційні, методичні та практичні засади управління закладами освіти» розглянуто процес управління розвитком виховної системи закладу загальної середньої освіти; схарактеризовано особливості управління профільним закладом загальної середньої освіти; окреслено шляхи вдосконалення управлінської діяльності керівника закладу загальної середньої освіти.

У третьому розділі монографії «Модернізація професійної підготовки майбутніх керівників закладів освіти» досліджено формування конфліктологічної компетентності майбутніх керівників закладів освіти у процесі навчання в магістратурі за освітньою програмою «Управління закладом освіти»; схарактеризовано контрольно-діагностичну компетентність керівника закладу загальної середньої освіти; окреслено проблему формування комунікативної компетентності майбутніх керівників закладів загальної середньої освіти; схарактеризовано шляхи удосконалення формування інноваційної компетентності керівників закладів освіти; розглянуто роботу з науковими джерелами як складник освітнього процесу професійної підготовки майбутніх керівників закладів освіти.

Практична цінність монографії полягає у тому, що результати наукових досліджень і здобутків авторів охоплюють різні аспекти управління закладами освіти та можуть бути корисними для керівників закладів освіти, представників державних органів влади, науковців і здобувачів вищої освіти.